

OPENBAAR MINISTERIE

College van procureurs-generaal
Voorzitter

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid
t.a.v. Mr. F.B.J. Grapperhaus
Postbus 20301
2500 EH 's-GRAVENHAGE

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
T +31 88 699 11 00
www.om.nl

Datum 29 maart 2018
Onderdeel Parket-generaal
Ons kenmerk PaG/B&S/17803
Contactpersoon
Doorklasnummer(s)
E-mail
Bijlage(n) 1
Onderwerp Evaluatie Politiewet 2012 (rapport Cie. Kuljken);
reactie Openbaar Ministerie

Bij beantwoording de datum en
ons kenmerk vermelden.

Geachte heer Grapperhaus,

Op 5 maart jl. hebben wij wederzijdse eerste standpunten inzake de
aanbevelingen van de Commissie Kuljken verkend. Aan dat gesprek namen ook
een aantal regio-burgemeesters en de Korpschef deel.

Wij spraken bij die gelegenheid af dat de opvattingen van het OM ook nog
schriftelijk aan u kenbaar zouden worden gemaakt, o.a. met het oog op het
opstellen van de kabinetsreactie op het rapport van Kuljken.

Middels bijgevoegde notitie doe ik die toezegging gestand.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Het College van Procureurs-generaal

G.W. van der Burg

Notitie

Aan Minister van J&V
Van
Doorkiesnummer(s)
Datum 28 maart 2018
Status
Onderwerp Evaluatie Politiewet 2012 — standpunt Openbaar Ministerie
Bijlagen

Deze notitie geeft de opvattingen van het OM inzake de voor het OM meest relevante aanbevelingen van de Commissie Kijken.

Algemeen

De Commissie Kijken geeft een goede analyse van de huidige stand van zaken in het politiestel. Het OM herkent het beeld dat de Commissie neerzet. En deelt in algemene zin ook de visie van de Commissie op de actie die nu nodig is. De Nationale Politie staat geenszins ter discussie, maar een aantal verbeteringen is wel noodzakelijk. Er moet een betere balans komen tussen lokaal en nationaal en tussen gezag en beheer.

Daarnaast benadrukt het OM het belang van de aanpak van eenheidsoverstijgende, landelijke en internationale criminaliteit en veiligheidsproblematiek. Het bijdragen daaraan is een verantwoordelijkheid van alle eenheden. Mechanismen van opschaling en escalatie horen daarbij.

Ten aanzien van aanbevelingen 1- 2: rolverdeling minister- KC, (lokale) beheersruimte en landelijke prioriteiten

Rolverdeling en lokale ruimte

Het OM is het ermee eens dat de rolverdeling tussen minister, KC, en gezag helderder wordt en meer in balans komt.

Om een professionele, toekomstbestendige organisatie op te bouwen die haar opdracht doelmatig uitvoert, heeft de KC meer ruimte nodig op het vlak van beheer, begroting en bedrijfsvoering. Die ruimte dient vooral in dienst te staan van het verstevigen van de positie van de driehoeken. De Korpschef dient hem dan ook in belangrijke mate door te geven aan de eenheden, zodat zij lokaal kunnen doen wat het gezag van hen vraagt. Het gaat dus om beheersmatige ruimte die past bij de lokale omstandigheden/ betere uitvoering van de opdracht van het bevoegd gezag.

Het is belangrijk te bewaken dat die lokale ruimte niet zo groot wordt dat de nadelen van het vorige bestel ('eilandenrijk') weer de kop gaan opsteken. Het OM wil niet terug naar een gemeentepolitie.

In de context van het politiestel dient het OM, conform de Politiewet, te worden aangeduid met de term 'gezag'. De term opdrachtgever komt in die wet niet voor.

Landelijke prioriteiten

De prioriteiten voor de taakuitvoering van de politie worden primair door de lokalen driehoeken gesteld. Het OM is van mening dat in aanvulling daarop landelijke prioriteiten met kwantitatieve prestatie-afspraken een belangrijke rol kunnen spelen om te voorkomen dat een aantal vormen van criminaliteit onvoldoende worden opgepakt. Het OM ziet niet per se een tegenstelling tussen lokaal/ regionaal en landelijk. In de huidige Veiligheidsagenda is volgens het OM een redelijke balans gevonden.

Aanbeveling 3: LOVP

Gezag en beheer ontmoeten elkaar in het LOVP. In de opvatting van het OM is het dé plek om beheerskwesties vanuit gezagsoptiek te bespreken; kwaliteit en kwantiteit zijn daarbij sleutelwoorden. Het adagium 'beheer volgt gezag' moet in het LOVP serieuzer dan nu het geval is tot uitdrukking komen, zonder dat het OM zich in detail met het beheer van de Politie wil gaan bemoeien. Vanuit onze gezagsrol over de opsporing hebben wij een groot belang bij de ontwikkeling en continuïteit van de taakuitoefening van de politie. Datzelfde geldt voor helder inzicht in beheersmatige en financiële omstandigheden waardoor die onder druk zouden kunnen komen te staan en op basis waarvan het OM landelijk met KC en minister verder het gesprek kan voeren en op lokaal niveau met de politiefchef.

Beleidsmatig staan de landelijke prioriteiten in het LOVP centraal. Strategische ontwikkelingen worden steeds besproken in relatie tot beheer of landelijke prioriteiten.

Om in het LOVP constructieve besprekingen te kunnen voeren zijn omgangsvormen, zoals eerder bijvoorbeeld beschreven in de zgn. notitie Van der Laan, van groot belang.

Het OM acht het essentieel dat meeste minister van JenV steeds in persoon aan het LOVP deelneemt en hecht geen speciale waarde aan een onafhankelijk voorzitter.

Het OM is er geen voorstander van om het LOVP uit te breiden met andere partijen dan de in de Politiewet genoemde, omdat dit leidt tot verwatering van de agenda en de besprekingen. Incidentele deelname van partijen die het gezag hebben over kleine deelreinen van de politietaak, zoals bijvoorbeeld de NCTV, is wel een optie.

Aanbeveling 6- voorkom dat BOA's sluipenderwijs een nieuwe lokale politielag gaan vormen

Het OM deelt de opvatting van de Cie. Kijken dat het ontstaan van een dergelijke politielag onwenselijk is, maar heeft geen signalen dat daarvan ook daadwerkelijk sprake is. Veel parketten geven aan dat de aansturing van BOA's vanuit de driehoek gebeurt, op basis van informatie van de politie en dat de samenwerking tussen politie en BOA's goed verloopt; hier en daar kan er uiteraard nog wel het nodige aan verbeteren.

Aanbeveling 7- Licht de (territoriale) structuren van het politiekorps door.

Het rapport Kijken laat zien dat er door de vorming van robuuste basisteams een grotere afstand is ontstaan tussen de burgers en de politie. Ook wordt geconstateerd dat het eenheidsniveau niet aansluit bij de bestuurlijke indeling in Nederland. Het OM herkent deze constatering. Mogelijk moet dat op termijn leiden tot aanpassing van de omvang van het basisteamniveau. En moet er eens goed gekeken worden naar het districts- een eenheidsniveau en naar de situering van de opsporing in de onderscheiden niveaus. Echter op korte en middellange termijn wil het OM eerst dat de organisatie tot rust komt. Er is nu geen behoefte aan een volgende reorganisatie.

